

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Modum kommune
Postboks 38
3371 VIKERSUND

Dato: 10.12.2020
Vår ref: 20/03885-2
Deres ref: 20/3974

Uttalelse til oppstart og høring av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for Modum kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 11. november 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Formålet med planarbeidet er å etablere et samlet sett av overordnet mål og strategier for Modum kommune. Som en del av dette arbeidet skal kommunen utarbeide et planprogram for samfunnsdelen. Planprogrammet skal redegjøre for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, samt opplegg for medvirkning og behov for utredninger.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt 04.02.2019. Kommuneplanens arealdel er ikke vedtatt revidert. Dersom det i løpet av planarbeidet viser seg å være nødvendig å revidere denne, må det utarbeides planprogram for denne prosessen.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Mineraluttak har lang tidshorison, og det er behov for større forutsigbarhet knyttet til investeringer, uttak og opprydding. Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske

masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkressurser og behovet for massetransport.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Uttalelse fra DMF

I DMF sitt uttaksregister er det registrert 8 uttak i drift; Bøen grustak, Djupgrop masseuttak, Gudvangen, Kjemperud grustak, Kløftefoss grustak, Komperud, Langsrudåsen og Vestre Spone, der det blant annet er registrert en regionalt viktig forekomst av sand og grus på Kløftefoss grustak. Det er også registrert flere områder med undersøkelsesrettigheter i kommunen som indikerer at det kan være interesser knyttet til å mulig tilgang på mineralske ressurser. Informasjon om uttak, bergrettigheter og gamle gruver er tilgjengelig i vårt kartinnsyn¹. I tillegg ser vi ut i fra ressursdatabasene til Norges geologiske undersøkelse (NGU) at det er registrert flere forekomster av mineralske ressurser².

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer. Det er derfor viktig at de utnyttes på best mulig måte både i volum og kvalitet. DMF anbefaler at det i forbindelse med samfunnsdelen utarbeides et kunnskapsgrunnlag for mineralressurser i kommunen, der det gjøres en grundig vurdering av ressurs situasjonen og behovet for mineralske ressurser i den kommende planperioden. Kunnskapsgrunnlaget bør inneholde estimert levetid for eksisterende massetak, og en vurdering av hvor det eventuelt kan etableres nye massetak for framtiden for å forsyne kommunen med byggeråstoff på sikt. Tilgangen til og behovet for byggeråstoff bør sees i et regionalt perspektiv.

Vi viser til vår uttalelse til planstrategien til Modum kommune 2020-2023 datert 02.07.2020 der vi oppfordret til at det til at det lages temaplaner for mineralressurser, hvor lokal forvaltning av ressursene inngår. Vi anbefalte at temaet mineralressurser ble tatt inn i overordnet føringer i kommuneplanens samfunnsdel, slik at grunnlaget for videre håndtering av temaet mineralressurser og områder for råstoffutvinning blir vurdert før en eventuell revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

Datsett med forekomstene (Grus og pukk og Mineralressurser) kan man finne i GeoNorge sin kartkatalog³ og kan lastes ned direkte derifra. Datsett distribueres som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i kommunen sin egen kartløsning.

¹ DMFs kartinnsyn: <https://minit.dirmin.no/kart/>

² Grus og pukk:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag_KS.Alle_fkom_komm?p_kommunenr=3047

Malm-, industrimineral og naturstein:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_Mi_list_fkom_ks.Alle_fkom?p_kommunenr=3047R&p_sp_rak=N

³ GeoNorge: <https://kartkatalog.geonorge.no/>

Som ytterligere kunnskapsgrunnlag for tema, kan vi vise til *Harde fakta om mineralnæringen – mineralstatestikk 2019* som er tilgjengelig på vår nettside⁴. Der blir det blant annet gjort rede for forholdet mellom byggeråstoff og klimautslipp fra mineralnæringa som følge av transport av tunge masser.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Kristine Bye
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Modum kommune

Postboks 38

3371 VIKERSUND

⁴ Mineralstatestikk 2019:

https://www.dirmin.no/sites/default/files/hardefakta_2019_web_print.pdf